

Programmål för Specialutformat program – Service-, barn- och omvårdnadsprogrammet.

Syfte

Utbildningen inom gymnasiesärskolans Service-, barn- och omsorgsprogram syftar till att ge eleverna grundläggande kunskaper för servicearbete på arbetsplatser inom barn, fritid och omsorg. Det specialutformade programmet syftar dessutom till att förbereda eleverna att vara en resurs inom mat- och caféverksamhet.

Programmets karaktär och uppbyggnad

Karaktäristiskt för Service-, barn- och omsorgsprogrammet är kunskaper om hur man på ett serviceinriktat sätt bemöter människor på ett respektfullt och inklämmande sätt. Eleverna ska efter utbildningen kunna utföra arbetsuppgifter kopplade till service inom barn- och omsorgsverksamhet. Kunskap om och förståelse för både egen och andras utveckling och behov är väsentlig.

Utbildningen ska ge eleverna insikt om hur vuxna fungerar i och utanför arbetslivet. Ämnet kommunikation och samspel ger eleverna fördjupad förståelse för människors behov och beteenden. Det ingår även övningar om konflikter och konflikthantering samt hur man bör ta hänsyn till andra i en grupp. Programmet strävar efter att främja människors självbild och att stödja varje individs förmåga att utvecklas utifrån sina personliga resurser. Elevernas förmåga att iaktta, uppfatta och värdera förhållanden och påståenden tränas under utbildningen.

Det specialutformade programmet inriktas mot verksamhetsområden där arbete med att ge service och stöd åt barn och vuxna står i centrum. Delar av programmet är även inriktat mot ekonomi, miljöfrågor, kost och hälsa vilket ingår i kursen Boende.

Grundläggande kunskaper om barns utveckling och behov och hur det egna agerandet kan påverka barns utveckling är en förutsättning för att kunna arbeta bland barn. Eleverna får förståelse för barns behov av lek och skapande verksamhet samt insikter om hur man kan förhålla sig till barn som agerar på olika sätt. Eleverna lär sig att känna till omvårdnadens betydelse för barn och ungdomar samt att känna till kostens betydelse för barns och ungdomars utveckling och välbefinnande.

Utbildningen utgår från en värdegrund som betonar människors lika värde, mänsklig värdighet och välbefinnande vilket är en central utgångspunkt för arbete inom barn och omsorg. Etik och moral spelar en särskilt viktig roll och

genomsyrar utbildningen som helhet liksom solidaritet och människors lika rättigheter.

Kunskaper inom mediekommunikation och teknikutveckling påverkar arbetet inom såväl service, barn och omsorgsverksamheter. Planering, dokumentation och marknadsföring är områden där mediekommunikation blir ett arbetsverktyg. Mediekommunikation ger nya möjligheter att söka information och att skapa kontakter med andra näringsutövare. Språket är ett redskap för kommunikation men också för reflektion och lärande. Att utveckla förmågan att använda språket är ett ansvar för alla ämnen inom utbildningen. En samverkan mellan kärnämnen och karaktärsämnen är ett naturligt arbetssätt så att eleverna upplever utbildningen som en helhet.

Utbildningen utvecklar elevernas förmåga till en djupare förståelse för olika levnadssätt och sociala mönster. Fördjupad förståelse för kulturella och internationella olikheter ska ge eleverna en bredd i utbildningen.

Kännetecknande för de verksamheter som Service, barn- och omsorgsprogrammet utbildar för är lagarbete. Eleverna får insikt i människors olika behov och förutsättningar. De tränas i att arbeta både självständigt och tillsammans med andra i arbetslag.

Kursen arbetsmiljö och säkerhet ger eleverna kännedom om hur människor påverkas av den fysiska och psykosociala miljön på arbetsplatser.

Den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen utgör en viktig del inom programmet och ger förutsättningar för en integrering och en djupare förståelse av de skilda kunskapsområden som ingår i utbildningen. Det lägger också en grund för fortsatt lärande och utveckling av förmågan att hantera mänskliga relationer inom barn och omsorg och skall tillsammans med utbildningen i skolan bilda en helhet. Vidare samverkar programmets karaktärs- och kärnämneskurser med varandra och de skall tillsammans bilda en helhet i utbildningen.

Genom att ge breda kunskaper inom flera skilda områden, förutom de basala ämnena, utgör utbildningen en grund för främst service inom barn- och omsorgsutbildningar.

Skolans ansvar

Skolan skall ansvara för att eleverna vid fullföljd utbildning:

- har kännedom om barns utveckling och behov,
- har kunskap om den betydelse som service och omvårdnad har för barn, ungdomar och vuxna inom omvårdnad,
- förstår betydelsen av eget agerande i samband med service inom barn och omvårdnad
- kan bidra till att människors grundläggande behov av service, och viss del av omsorg, inom barn- och omvårdnad tillgodoses,
- har insikt om vad som påverkar och styr mänskliga relationer,
- har förmåga att uppfatta och agera vid etiska frågor och förhållningssätt,
- har förmåga att kommunicera med barn och vuxna i olika situationer inom barn och omsorg samt att använda språket för reflektion och lärande,
- kan använda datorer och annan medieutrustning,
- har kunskaper om faktorer som påverkar hälsa och säkerhet och har kännedom om hur arbetsmiljöfrågor hanteras inom berörda verksamheter,
- har kännedom om lämpliga arbetsmetoder vid hantering och förvaring av råvaror och tillagning av maträtter inom valt område,
- kan följa bestämmelser om såväl personlig hygien som arbetsplatsens hygien,
- kan medverka vid produktion av maträtter inom valt område,
- har kännedom om vilka sjukdomar som kräver specialkost och vilka livsmedel som är lämpliga vid tillagning av denna kost,
- har kunskap om olika serveringsmetoder och dekorationer,
- kan utföra enklare arbetsuppgifter inom service för barn, ungdomar och vuxna i behov av service och omsorg,
- kan samarbeta och agera på ett serviceinriktat sätt,

Timplan

Kärnämneskurser	Timmar	ÅK 1	Åk 2	Åk 3	ÅK 4
Svenska eller svenska som andra språk	200	50	50	50	50
Engelska	110	60	50		
Matematik	150	50	50	50	
Samhällskunskap		35		35	
Religionskunskap	170				50
Naturkunskap		50			
Idrott och hälsa	280	70	70	70	70
Estetisk verksamhet	70	35	35		
S:a	980				

Karaktärsämneskurser Timmar

Arbetsmiljö och säkerhet	80	35	35		35
Barn och ungdom	400	100	100	100	100
Service inom vård och omsorg	200	50	50	100	
Kommunikation och samspel	200	50	50	50	50
Medier	100	50		50	100
Blommor och dekorationer	70	35	35		
Servering	150		50	50	50
Försäljning och service	100			50	50
Projekt och företagande	100			50	50
Boende	400	100	100	100	100
Matlagningskunskap grundkurs	100	100			
Matlagningskunskapsfördjupning	300		100	100	100
Individuellt val	290	70	70	70	80
Lokalt tillägg	130		65		65
Summa	3600	840	910	925	950

Av ovanstående timmar kommer 550 timmar av karaktärsämneskurserna att arbetsplatsförläggas.